

SECURITYBOX™

AN TOÀN THÔNG TIN

Giảng viên: Th.s Nguyễn Thu Hiền

Email: nthien@uneti.edu.vn

Tổ Mạng Máy Tính và Công Nghệ Đa Phương Tiện

Khoa Công nghệ Thông tin

Ví dụ về chuẩn mã hóa dữ liệu DES

- Cho bản tin $M = 0123456789ABCDEF$
- Khóa $K = 133457799BBCDFF1$ (với M , K được định dạng dưới dạng hệ thập lục phân).
- Sử dụng thuật toán mã hóa dữ liệu DES, tìm bản mã tương ứng?

57	49	41	33	25	17	9
1	58	50	42	34	26	18
10	2	59	51	43	35	27
19	11	3	60	52	44	36
63	55	47	39	31	23	15
7	62	54	46	38	30	22
14	6	61	53	45	37	29
21	13	5	28	20	12	4

Các bước thực hiện

➤ **Bước 1:** Sinh khóa con từ khóa K

=> K1, K2, ..., K16

- Viết khóa K dưới dạng nhị phân (64b)

57	49	41	33	25	17	9
1	58	50	42	34	26	18
10	2	59	51	43	35	27
19	11	3	60	52	44	36
63	55	47	39	31	23	15
7	62	54	46	38	30	22
14	6	61	53	45	37	29
21	13	5	28	20	12	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1			

- Tạo 16 khóa con, mỗi khóa 48b:
- Hoán vị 56b dựa vào PC-1 (cho trước)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
1	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1
C0																												D0																											

- Mỗi cặp CnDn được hình thành từ các cặp trước nó Cn-1Dn-1 theo quy tắc
- Kn: áp dụng bảng hoán vị PC-2 (mỗi cặp có 56 bit, nhưng PC-2 chỉ sử dụng 48 trong số này).

CnDn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Dịch trái	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1

Các bước thực hiện (t)

➤ **Bước 2:** Sử dụng phép hoán vị khởi đầu IP để hoán vị các bit của M.

- Viết M dưới dạng nhị phân (64b)
- Kết quả nhận được chia thành 2 nửa là $R0 = m_{64}m_{63}...m_{33}$, $L0 = m_{32}...m_1$.

58	50	42	34	26	18	10	2
60	52	44	36	28	20	12	4
62	54	46	38	30	22	14	6
64	56	48	40	32	24	16	8
57	49	41	33	25	17	9	1
59	51	43	35	27	19	11	3
61	53	45	37	29	21	13	5
63	55	47	39	31	23	15	7

IP

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64
1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1				
L0																																R0																															

Các bước thực hiện (t)

➤ **Bước 3:** Với i chạy từ i = 1 đến 16 thực hiện:

Tính các L_i và R_i theo công thức:

- $L_i = R_{i-1}$
- $R_i = L_{i-1} \text{ XOR } f(R_{i-1}, K_i)$
- Trong đó $f(R_{i-1}, K_i) = P(S(E(R_{i-1}) \text{ XOR } K_i))$.

$K_1 = 000110\ 110000\ 001011\ 101111\ 111111\ 000111\ 000001\ 110010$

$L_1 = R_0 = 1111\ 0000\ 1010\ 1010\ 1111\ 0000\ 1010\ 1010$

$R_1 = L_0 \oplus f(R_0, K_1)$

- Để tính hàm f, R_{n-1} từ 32bit \Rightarrow 48bit sử dụng bảng lựa chọn E.

$R_0 = 1111\ 0000\ 1010\ 1010\ 1111\ 0000\ 1010\ 1010$

$E(R_0) = 01110\ 100001\ 010101\ 010101\ 011110\ 100001\ 010101\ 010101$

32	1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9
8	9	10	11	12	13
12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21
20	21	22	23	24	25
24	25	26	27	28	29
28	29	30	31	32	1

Các bước thực hiện (t)

➤ Tính f:

- XOR đầu ra $E(R_{n-1})$ với khóa K_n : $f_1 = K_1 \oplus E(R_0)$
- $K_1 = 000110\ 110000\ 001011\ 101111\ 111111$
 $000111\ 000001\ 110010$
- $E(R_0) = 011110\ 100001\ 010101\ 010101\ 011110$
 $100001\ 010101\ 010101$

$\Rightarrow K_1 \oplus E(R_0) = 011000\ 010001\ 011110\ 111010\ 100001$
 $100110\ 010100\ 100111 \approx B_1B_2B_3B_4B_5B_6B_7B_8$

- Sử dụng mỗi nhóm 6bit như các địa chỉ trong “S boxes”, để chuyển 8 nhóm 6b \Rightarrow 8 nhóm 4b. (8 “S boxes”)
- Tính $S_1(B_1)S_2(B_2)S_3(B_3)S_4(B_4)S_5(B_5)S_6(B_6)S_7(B_7)S_8(B_8)$
- Với $S_i(B_i)$ tương ứng là đầu ra của hộp thứ i “S box”

Các hộp “S boxes”

S1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	14	4	13	1	2	15	11	8	3	10	6	12	5	9	0	7
1	0	15	7	4	14	2	13	1	10	6	12	11	9	5	3	8
2	4	1	14	8	13	6	2	11	15	12	9	7	3	10	5	0
3	15	12	8	2	4	9	1	7	5	11	3	14	10	0	6	13

S2	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	15	1	8	14	6	11	3	4	9	7	2	13	12	0	5	10
1	3	13	4	7	15	2	8	14	12	0	1	10	6	9	11	5
2	0	14	7	11	10	4	13	1	5	8	12	6	9	3	2	15
3	13	8	10	1	3	15	4	2	11	6	7	12	0	5	14	9

S3	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	10	0	9	14	6	3	15	5	1	13	12	7	11	4	2	8
1	13	7	0	9	3	4	6	10	2	8	5	14	12	11	15	1
2	13	6	4	9	8	15	3	0	11	1	2	12	5	10	14	7
3	1	10	13	0	6	9	8	7	4	15	14	3	11	5	2	12

S4	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	7	13	14	3	0	6	9	10	1	2	8	5	11	12	4	15
1	13	8	11	5	6	15	0	3	4	7	2	12	1	10	14	9
2	10	6	9	0	12	11	7	13	15	1	3	14	5	2	8	4
3	3	15	0	6	10	1	13	8	9	4	5	11	12	7	2	14

S5	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	2	12	4	1	7	10	11	6	8	5	3	15	13	0	14	9
1	14	11	2	12	4	7	13	1	5	0	15	10	3	9	8	6
2	4	2	1	11	10	13	7	8	15	9	12	5	6	3	0	14
3	11	8	12	7	0	14	2	13	6	15	0	9	10	4	5	3

S6	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	12	1	10	15	9	2	6	8	0	13	3	4	14	7	5	11
1	10	15	4	2	7	12	9	5	6	1	13	14	0	11	3	8
2	9	14	15	5	2	8	12	3	7	0	4	10	1	13	11	6
3	4	3	2	12	9	5	15	10	11	14	1	7	6	0	8	13

S7	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	4	11	2	14	15	0	8	13	3	12	9	7	5	10	6	1
1	13	0	11	7	4	9	1	10	14	3	5	12	2	15	8	6
2	1	4	11	13	12	3	7	14	10	15	6	8	0	5	9	2
3	6	11	13	8	1	4	10	7	9	5	0	15	14	2	3	12

S8	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	13	2	8	4	6	15	11	1	10	9	3	14	5	0	12	7
1	1	15	13	8	10	3	7	4	12	5	6	11	0	14	9	2
2	7	11	4	1	9	12	14	2	0	6	10	13	15	3	5	8
3	2	1	14	7	4	10	8	13	15	12	9	0	3	5	6	11

Tính S_1, S_2, \dots, S_8 dựa vào các bảng “S boxes”

➤ Xác định $S_i(B)$: đầu vào B (6b)

- bit đầu, bit cuối của B : đặt là x .

- 4 bit giữa của B : đặt là y .

- Tra bảng S_1 với hàng x , cột y : được 1 số (trong khoảng 0 - 15) \Rightarrow biểu diễn nó bởi một khối 4 bit.

\Rightarrow Khối đó là đầu ra $S_1(B)$ của S_1 cho đầu vào B .

➤ Ví dụ: $\Rightarrow K_1 \oplus E(R_0) = 011000\ 010001\ 011110\ 111010\ 100001$
 $100110\ 010100\ 100111 \approx B_1B_2B_3B_4B_5B_6B_7B_8$

- đầu vào $B_1 = 011000$, bit đầu tiên là "0" và bit cuối cùng "0" $00 = 0 \Rightarrow x=0 \Rightarrow$ hàng 0.

- bốn bit giữa là "1100", $1101 = 12 \Rightarrow y=12$.

- Tới $(x,y)=(0,12) = 5 \Rightarrow 0101 \Rightarrow S_1(B_1) = 0101$.

S1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
0	14	4	13	1	2	15	11	8	3	10	6	12	5	9	0	7
1	0	15	7	4	14	2	13	1	10	6	12	11	9	5	3	8
2	4	1	14	8	13	6	2	11	15	12	9	7	3	10	5	0
3	15	12	8	2	4	9	1	7	5	11	3	14	10	0	6	13

Tính S1, S2,..., S8 dựa vào các bảng “S boxes”

➤ Xác định S2, ..., S8 (SV làm BT)

$$\Rightarrow K1 \oplus E(R0) = 011000\ 010001\ 011110\ 111010\ 100001\ 100110\ 010100\ 100111 \approx B1B2B3B4B5B6B7B8$$

$$\Rightarrow S1(B1)S2(B2)S3(B3)S4(B4)S5(B5)S6(B6)S7(B7)S8(B8) = 0101\ 1100\ 1000\ 0010\ 1011\ 0101\ 1001\ 0111$$

➤ Hoán vị P các đầu ra S-box \Rightarrow giá trị cuối cùng của f:

$$f(R0, K1) = P(S1(B1)S2(B2)S3(B3)S4(B4)S5(B5)S6(B6)S7(B7)S8(B8))$$

\Rightarrow dựa vào bảng P, tính f(R0, K1)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
S1(B1)....	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1
f(R0,K1)	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1

P

16	7	20	21
29	12	28	17
1	15	23	26
5	18	31	10
2	8	24	14
32	27	3	9
19	13	30	6
22	11	4	25

Các bước thực hiện (t)

➤ Vậy bước 3:

$L1 = R0 \Rightarrow 1111\ 0000\ 1010\ 1010\ 1111\ 0000\ 1010\ 1010$

$R1 = L0 \oplus f(R0, K1)$

$= 1100\ 1100\ 0000\ 0000\ 1100\ 1100\ 1111\ 1111$
 $0010\ 0011\ 0100\ 1010\ 1010\ 1001\ 1011\ 1011$

$= 1110\ 1111\ 0100\ 1010\ 0110\ 0101\ 0100\ 0100$

➤ Vòng lặp tiếp theo, $i = 2 \rightarrow 16$:

$\Rightarrow L2 = R1, R2 = L1 \oplus f(R1, K2)...$

Các bước thực hiện (t)

- **Bước 4:** Vòng cuối ta có các khối L16 R16:
- Đổi vị trí khối L16, R16 \Rightarrow R16 L16 = b1b2...b64.
- **Bước 5:** Sử dụng phép hoán vị kết thúc FP(Final Permutation - nghịch đảo với hoán vị khởi đầu IP) ta thu được bản mã cần tìm: $C = IP^{-1}(b1b2...b64)$

L16 = 0100 0011 0100 0010 0011 0010 0011 0100

R16 = 0000 1010 0100 1100 1101 1001 1001 0101

\Rightarrow R16L16 = 0000 1010 0100 1100 1101 1001 1001 0101
0100 0011 0100 0010 0011 0010 0011 0100

IP-1 = 1000 0101 1110 1000 0001 0011 0101 0100
0000 1111 0000 1010 1011 0100 0000 0101

\Rightarrow chuyển về hệ 16: M = 0123456789ABCDEF

C = 85E813540F0AB405

IP-1

40	8	48	16	56	24	64	32
39	7	47	15	55	23	63	31
38	6	46	14	54	22	62	30
37	5	45	13	53	21	61	29
36	4	44	12	52	20	60	28
35	3	43	11	51	19	59	27
34	2	42	10	50	18	58	26
33	1	41	9	49	17	57	25